

O starych odmianach jabłoni

Z sentymentem wspominamy dawne odmiany. Koneserzy uważają, że żadna ze współcześnie uprawianych odmian nie może się z nimi równać. Przede wszystkim zwracają uwagę na niepowtarzalny aromat i walory smakowe tych jabłek.

dr Dorota Kruczyńska, Instytut Ogródnictwa w Skierniewicach

Cesarz Wilhelm

'Glogierówka' na s. Antonówki

Z pewnością na pierwszym miejscu plasuje się 'Malinowa Oberlandzka', tuż za nią 'Kosztela'. Niegdyś były to najbardziej rozpowszechnione odmiany w sadach. Często spotykało się je także w ogrodach przydomowych. Ich owoce nadawały się do spożycia we IX, kiedy rozpoczynał się rok szkolny. Szczególnym sentymentem cieszyła się 'Malinówka' o aromatycznych, nieco niekształtnych owocach, z czerwono zabarwionym miąższem tuż pod skórą. Wiele dawnych odmian powraca do amatorskiej uprawy. W szczególności te dojrzewające od lata do jesieni. Większość z nich

to odmiany deserowe, ale jest także liczna grupa odmian typowo przerobowych. Standardem jest 'Antonówka Zwykła' i jej różne warianty. Oprócz tego 'Landsberska' i 'Boiken'.

Dostęp do jabłek dawnych odmian jest bardzo ograniczony, ze względu na ich mały udział w produkcji. Owoce są oferowane głównie na targowiskach, a okres podażi jest krótki. Warto zatem posadzić je we własnym ogrodzie. Wybierając odmianę należy się kierować głównie własnymi preferencjami smakowymi. Warto też zwrócić uwagę na podatność na choroby oraz termin zbioru. Z uwagi na termin zbioru można podzielić je na trzy grupy.

NAJPOPULARNIEJSZE I NAJCHEŃNIEJ SADZONE ODMIANY

1 Letnie: 'Ananas Berzeński', 'Charlamowskie', 'Discovery', 'Grafsztynek Inflancki', 'James Grieve', 'Oliwka Żółta', 'Różanka Wirgińska', 'Titówka'.

2 Jesienne: 'Antonówka Zwykła', 'Antonówka Półtorafuntowa', 'Glogierówka', 'Grafsztynek Prawdziwy', 'Kalwila Czerwona Jesienna', 'Kosztela', 'Kronselska', 'Książę

Albrecht Pruski', 'Malinowa Oberlandzka', 'Wealthy'.

3 Zimowe: 'Beforest', 'Boiken', 'Boskoop', 'Cesarz Wilhelm', 'Grochówka', 'Kantówka Gdańska', 'Koksa Pomarańczowa', 'Królowa Renet', 'Krótkonóżka Królewska', 'Landsberska', 'Pepina Linneusza', 'Pepina Ribstona', 'Piękna z Rept', 'Reneta Litewska', 'Reneta Szampańska', 'Szara Reneta'.

Wealthy

Zakłada się, że dawne odmiany są odporne na choroby, jednak nie w każdym przypadku jest to prawdziwe. Wśród tego typu odmian zdarzają się i takie, które zalicza się do bardzo podatnych, zwłaszcza na parcha jabłoni. Do tej grupy zaliczają się m.in.: 'Boiken',

'Glogierówka', 'Kronselska', 'Landsberska', 'Malinowa Oberlandzka'. Decydując się na posadzenie drzew takiej odmiany należy liczyć się z tym, że w mokrym roku problem z parchem będzie bardzo duży. Zabiegiem wspomagającym walkę z parchem jest oprysk 5% roztworem mocznika około

2 tygodnie przed opadaniem liści lub w początkowym okresie ich opadania. Redukcję ilości zarodników uzyska się także poprzez wygrabienie i rozdrobnienie liści, dzięki czemu szybciej ulegną one rozkładowi. Stosując zabieg co roku, nie będzie potrzeby stosowania fungicydów, co w uprawie amatorskiej jest bardzo ważne.

Boiken

Boskoop

Glogierówka

Ananas Berżeński na M.26

Podkładka

Dawne odmiany kojarzą się nam z wysokimi drzewami o szerokich koronach. Sadzono je przeważnie na podkładkach silnie rosnących, głównie na siewkach Antonówki. Po wielu latach takie drzewo pięknie wygląda, dając dużo cienia. Jednak późno wchodzi w okres owocowania i rodzi owoce co drugi rok. Ze względu na rodzaj gleby obowiązuje zasada, że im lepsza, żyzniejsza gleba, tym bardziej karłowa podkładka. Zatem na zasobnej glebie sadi się jabłonie na podkładkach karłowych, a na lekką, piaszczystą glebę wybiera się podkładki silnie rosnące, np. P 14, M.7, MM.106 czy siewki Antonówki.

Na małych powierzchniach powinno się wybierać podkładki ograniczające wzrost drzewa, które wpływają na szybsze wejście drzew w pełnię owocowania i ułatwiają doprowadzenie go do bardziej regularnego plonowania. Pierwszych jabłek można spodziewać się już w rok po posadzeniu. Dobrym wyborem jest karłowa podkładka M.9 lub półkarłowa M.26. Drzewa na nich można poprowadzić do około 3 m wysokości. Niższe drzewa to także łatwiejszy dostęp do owoców oraz łatwiejsze wykonywanie zabiegów agrotechnicznych.

Książę Albrecht Pruski

Kosztela

Malinowa Oberlandzka

Reneta Szara

WAŻNE W UPRAWIE

Od samego początku należy starannie prowadzić zabiegi formujące koronę drzewa. Dla jabłoni najlepsza jest forma przewodnikowa, którą łatwo jest uformować w pierwszych latach po posadzeniu. W czasie sezonu wegetacyjnego w części wierzchołkowej trzeba usuwać wyrastające w nadmiarze

pędy konkurujące z przewodnikiem. Dzięki temu bez problemu uda się utrzymać pożądaną formę i kształt korony. Należy też usuwać wszelkie odrosty korzeniowe, a późną jesienią zrywać pozostawione na gałęziach zeschnięte owoce. W okresie bezlistnym, z reguły na początku wegetacji, należy wykonać cięcie fitosanitarne,

usuwając uszkodzone pędy i konary oraz oczyścić i zabezpieczyć rany na pniu i konarach szkieletowych. Prawdopodobnie i w terminie wykonane zabiegi agrotechniczne wspierają produkcję jabłek. Pozwalają utrzymać drzewa w dobrej kondycji, a tym samym wpływają na uzyskiwanie smacznych i dorodnych jabłek.